

תוכן עניינים

1	פתח דבר
3	שער א': מבוא
3	פרק א': מי כשיר להיות נוטריון
5	פרק ב': תפקיד ועדת הרשיונות
5	1. כללי
	2. נוהל ואמות-מידה להענקת רישיון נוטריון לפי חוק הנוטריונים, התשל"ז-1976
5	3. הבקשה למתן הרישיון - תקנה 30 לתקנות הנוטריונים - תיקון תשפ"א
17	פרק ג': סמכויות ועדת הרשיונות
19	פרק ד': נוהל פרסום הבקשה וההתנגדות
21	פרק ה': חובות הנוטריון עובר לקבלת הרישיון ותחילת כהונתו
23	שער ב': תנאים מקדמיים לביצוע פעולה נוטריונית
25	פרק א': על הנוטריון לברר הזהות, הכשרות המשפטית וחופשיות הרצון - תקנות 2 ו-4 לתקנות הנוטריונים
25	1. כללי
27	2. בירור הזהות
29	3. בירור הכשרות המשפטית וחופשיות הרצון
31	4. תעודה רפואית עדכנית ליום עשיית הפעולה
31	4.1 כללי
33	4.2 "מאושפז", "מרותק למיטתו"
45	4.3 טופס תעודה רפואית
46	5. פעולות טעונות הסכמה (תקנה 6 לתקנות הנוטריונים)
46	6. ציון מומים מסויימים של הניצב בפני הנוטריון (תקנה 8 לתקנות הנוטריונים)
46	פרק ב': איסור השימוש בסמכות לטובת קרובים - סעיף 10 לחוק הנוטריונים
49	שער ג': סמכויותיו של הנוטריון
51	פרק א': מבוא
51	1. כללי
	2. עריכת מסמך לפי סעיף 9(7) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - עברית
54	3. עריכת מסמך לפי סעיף 9(7) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - אנגלית
55	

4.	עריכת מסמך לפי סעיף 97(9) לחוק הנוטריונים, התשל"ז-1976 - תיקון תשע"ט - טופס 11 - ערבית	56
	פרק ב': אימות חתימה - סעיף 11 לחוק הנוטריונים	57
1.	הדין	57
2.	טפסים	57
2.1	אימות חתימה	57
2.1.1	אימות חתימה - טופס 1 - טופס ישן	57
2.1.2	אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - עברית	58
2.1.3	אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - אנגלית	59
2.1.4	אימות חתימה - תיקון תשע"ט - טופס 1 - ערבית	60
2.2	אימות חתימה של קטין	60
2.2.1	אימות חתימה של קטין - טופס 2 - טופס ישן	60
2.2.2	אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - עברית	62
2.2.3	אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - אנגלית	63
2.2.4	אימות חתימה של קטין - תיקון תשע"ט - טופס 3 - ערבית	64
3.	כללי	65
	פרק ג': אישור העתק - סעיף 12 לחוק הנוטריונים	71
1.	כללי	71
2.	אישור העתק - טופס 5 - טופס ישן	72
3.	אישור העתק - תיקון תשפ"ב - טופס 6 - עברית	72
	פרק ד': אישור נכונות של רשימת מצאי - סעיף 13 לחוק הנוטריונים ...	75
1.	כללי	75
2.	עריכת מסמך - טופס 10 - טופס ישן	75
	פרק ה': אישור שאדם זכאי לחתום בשם זולתו - סעיף 14 לחוק הנוטריונים	77
1.	הדין	77
2.	טפסים	77
2.1	אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - טופס 9 - טופס ישן	77
2.2	אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - עברית	79
2.3	אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - אנגלית	80
2.4	אימות חתימתו של אדם בשם תאגיד או בשם אדם אחר - תיקון תשע"ט - טופס 2 - ערבית	81
3.	כללי	81

פרק ו': אישור תרגום - סעיף 15 לחוק הנוטריונים	85
1. הדין	85
2. אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון	86
2.1 כללי	86
2.2 טפסים	87
2.2.1 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - טופס 3	87
- טופס ישן	87
2.2.2 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - עברית	88
2.2.3 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - אנגלית	89
2.2.4 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לנוטריון - תיקון תשע"ט - טופס 4 - ערבית	90
3. אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם	90
3.1 כללי	90
3.2 טפסים	91
3.2.1 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - טופס 4 - טופס ישן	91
3.2.2 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - עברית	92
3.2.3 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - אנגלית	93
3.2.4 אימות חתימה כששפת המסמך אינה ידועה לחותם - תיקון תשע"ט - טופס 5 - ערבית	94
4. אישור נכונות תרגום	94
4.1 כללי	94
4.2 טפסים	95
4.2.1 אישור תרגום - טופס 6 - טופס ישן	95
4.2.2 אישור נכונות תרגום - תיקון תשפ"א - טופס 7 - עברית	96
5. ההלכה הפסוקה	96
פרק ז': אישור שאדם נמצא בחיים - סעיף 16 לחוק הנוטריונים	103
1. כללי	103
2. טפסים	103
2.1 תעודת חיים - טופס 8 - טופס ישן	103
2.2 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - עברית	105
2.3 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - אנגלית	106
2.4 תעודת חיים - תיקון תשע"ט - טופס 10 - ערבית	107
3. כללי	107

פרק ח': תצהירים והצהרות, תצהיר או הצהרה אחרת של מתרגם - תקנות 14 ו-14 לתקנות הנוטריונים	109
1. הדין	109
2. אישור הצהרה - טופס 7 - טופס ישן	110
3. אישור על קבלת תצהיר או הצהרה - תיקון תשע"ט - טופס 8	111
3.1 נוסח בשפה העברית	111
3.2 נוסח בשפה האנגלית	112
3.3 נוסח בשפה הערבית	113
4. אישור על קבלת תצהיר או הצהרה של מתרגם - תיקון תשע"ט - טופס 9	114
4.1 נוסח בשפה העברית	114
4.2 נוסח בשפה האנגלית	115
4.3 נוסח בשפה הערבית	116
פרק ט': צוואה שנעשתה בפני נוטריון	117
1. צוואה - תקנה 23 לתקנות הנוטריונים	117
2. עשיית צוואה בפני רשות - תקנה 7 לתקנות הירושה	118
3. צוואה בפני רשות - סעיף 22 לחוק הירושה	119
4. תזכיר חוק הירושה	120
5. טפסים	121
5.1 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - טופס 10א - טופס ישן	121
5.2 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - עברית	123
5.3 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - אנגלית	124
5.4 אישור עשיית צוואה לפי סעיף 22 לחוק הירושה, התשכ"ח-1965 - תיקון תשע"ט - טופס 13 - ערבית	125
6. מהי צוואה נוטריונית?	126
7. האם ניתן להגדיר "מזכירות בית-משפט" כ"רשות" כקבוע בסעיף 22 לחוק הירושה?	127
8. פגם של היעדר תאריך על גבי הצוואה	128
9. היעדר אישור רפואי בהתאם לתקנה 4(ה) לתקנות הנוטריונים כמוהו כפגם צורני, שבית-המשפט יכול להתגבר עליו ולרפאו בנסיבות מתאימות כדי לכבד את רצון המת באמצעות הוראת סעיף 25(א) לחוק הירושה	130
10. סטיה קלה מהטופס - סעיף 26 לחוק הפרשנות	132
11. העובדה שעורך-הדין הוא גם נוטריון אינה הופכת כל צוואה שהוא עורך לצוואה בפני רשות	132

12. המנוחה לא היתה מרותקת למיטתה באופן המילולי אולם די בעובדה שלא היתה עצמאית, נעזרה בכיסא גלגלים; נזקקה לחיתולים; סבלה מקשיי שמיעה; היתה לה מטפלת במשך שמונה שנים ואף הנוטריון התרשם כי יהיו לה קשיים להגיע למשרדו לצורך החתמתה על צוואה, והוא הגיע שלוש פעמים לביתה לצורך עריכת צוואה לאחר שהתרשם שיש לה קשיים, בכדי לקבוע שחובה היה על הנוטריון לדרוש תעודה רפואית שהוצאה ביום עריכת הצוואה ולא להסתפק בהתרשמותו שלו ובמיוחד כשסבר תחילה כי היא עלולה שלא להבינו ולכן בחן העניין. משלא עשה כן הנוטריון, המדובר בצוואה פגומה 135

13. לטענת הנתבעת, בצוואת 2018 נפל פגם, משום שהמנוחה נחשבה ל"מרותקת למיטתה" בשל גילה חוסר ניידותה ללא עזרה וליווי צמוד, מגוריה בקומה שלישית ללא מעלית, וחוסר יכולתה לצאת את פתח ביתה בגפה - דחיית הטענה 138

14. אין חולק כי למנוח היו קשיים פיסיים של ממש. הוא הובא למשרד הנוטריון על-ידי אחר. הוא לא יכול היה לעלות במדרגות למשרד והפגישה התקיימה בבית הנוטריון אשר מתחת למשרד. המנוח סבל מבעיות שמיעה וראיה 143

15. "מרותק למיטתו" - הפסיקה הרחיבה מושג זה וכללה גם אדם אשר קשה לו להתנייד, אדם מבוגר אשר מחמת גילו או חוליו קשה לו לצאת מביתו ולפיכך אף במקרים כאלה יש צורך בקבלת תעודה רפואית בטרם עריכת צוואה 144

16. צוואה נוטריונית - הנתבע היה מעורב בעריכת הצוואה - הטענה נדחתה 144

17. הלכה למעשה 147

פרק י': הסכם ממון בין בני זוג שנכרת לפני הנישואין - סעיף 2(ג) לחוק יחסי ממון 207

1. כללי 207

2. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין לפי סעיף 2(ג) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 - טופס 13 - טופס ישן 219

3. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - עברית 220

4. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - אנגלית 221

5. אימות הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין - תיקון תשע"ט - טופס 12 - ערבית 222

פרק י"א: דרכי הביצוע של פעולה נוטריונית - סעיף 18 לחוק הנוטריונים 223

שער ד': צורתו של המסמך הנוטריוני 227

פרק א': סטייה קלה מהטופס 227

פרק ב': צורת האישור הנוטריוני - תקנה 10 לתקנות הנוטריונים	229
פרק ג': סימון נספחים - תקנה 11 לתקנות הנוטריונים	231
פרק ד': מניעת שיוניים במסמך - תקנה 12 לתקנות הנוטריונים	233
פרק ה': שיוניים ומחיקות באישור - תקנה 13 לתקנות הנוטריונים	235
פרק ו': ציון השכר - תקנה 17 לתקנות הנוטריונים	237
פרק ז': חתימה וחותם - תקנה 18 לתקנות הנוטריונים	239
פרק ח': צירוף גליונות - תקנה 19 לתקנות הנוטריונים	241
פרק ט': מספר סידורי לאישורים - תקנה 21 לתקנות הנוטריונים	243
פרק י': עתקים - תקנה 22 לתקנות הנוטריונים	245
פרק י"א: כרטסת - תקנה 24 לתקנות הנוטריונים	251
פרק י"ב: פנקס חשבונות - תקנה 25 לתקנות הנוטריונים	253
פרק י"ג: משרדו של הנוטריון - תקנה 26 לתקנות הנוטריונים	255
שער ה': התוצאות של פעולה נוטריונית וביטולה	257
פרק א': כוחו של אישור - סעיף 19 לחוק הנוטריונים	257
פרק ב': ייפוי-כוח - סעיף 20 לחוק הנוטריונים	355
1. כללי	355
2. סעיף 20 לחוק הנוטריונים	356
3. סעיפים 91-92 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961	357
4. אימות חתימה על ייפוי-כוח כאשר החותם מאושפז בבית-חולים מותנה בהצגת תעודה רפואית	359
5. סעיף 20(א) לחוק הנוטריונים לא חל על שליחות המסמיכה את השלוח להתחייב לעשות עסקה במקרקעין, להבדיל מביצוע העסקה עצמה	362
6. אימות חתימה על-ידי נוטריון בשפה התאילנדית	363
7. טענה לפיה השימוש בייפוי-הכוח הופעל תוך חריגה מההרשאה שניתנה בו	365
8. הרמת נטל ההוכחה לגבי תקפותו של ייפוי-הכוח וביטולו של ייפוי-הכוח	366
9. חתימת חסוי על ייפוי-כוח נוטריוני - אי-קיום הוראות תקנות הנוטריונים וביטולם של ייפוי-הכוח והעסקות שנכרתו באמצעותם	369
10. הסכם שנחתם באמצעות ייפוי-כוח ונעדר אישור נוטריון או אישור חתימה בפני עורך-דין - בטל, וזאת למרות שהחתום עליו אכן חתם עליו - הוא חסר כל תוקף חוקי	371
11. ייפוי-כוח בלתי-חוזר - מהותו ונפקותו	371
12. העובדה שאין בידי צד ייפוי-כוח בר-תוקף עדיין איננה היא בלבד פוגמת בתוקפו של זכרון-דברים בעסקת מקרקעין. לצורך חתימה על מסמך המהווה רק התחייבות לביצוע עסקת מכר מקרקעין אין חובה כי ייפוי-הכוח יענה על דרישות סעיף 20 לחוק הנוטריונים	372

13. לצורך ביצוע פעולה מסויימת כגון העברת בעלות ברכב אין צורך בייפוי-כוח נוטריוני.....	373
14. הסכם שליחות המסמיך את השלוח להתחייב לעשות עסקה במקרקעין, אינו בא בגדרו של סעיף 20(א) לחוק הנוטריונים, ואינו חייב להעשות בכתב.....	374
15. ייפוי-כוח שאינם עונים לדרישות סעיף 20 לחוק אינם יכולים לשמש כתחליף להסכם רכישת מקרקעין.....	374
16. מה הדין והנטל שרובץ על הטוען בדבר טענה לביטול ייפוי-כוח נוטריוני ובלתי-חוזר בשל הונאה, רמיה או עושק.....	377
17. מה הדין במצב בו אדם נפטר טרם נחקר על תצהירו בבית-משפט כי ייפוי-הכוח הנוטריוני לא נחתם על-ידי המנוח אלא זוויף? האם תצהירו קביל?.....	389
18. מהו הדין בדבר הטענה לפיה העתק ייפוי-הכוח הנוטריוני נעשה בניגוד לתקנות הנוטריונים?.....	390
19. קביעת אמיתות חתימתו של אדם על ייפוי-כוח נוטריוני.....	392
20. תוקפם של ייפוי-כוח - בדיקת פעולותיו של הנוטריון ודחיית טענות נגד ייפוי-הכוח.....	392
21. אי-זימונו של הנוטריון לעדות פועל לחובת הטוען נגד תוקפו של ייפוי-הכוח.....	396
22. האם מכוחו של ייפוי-כוח כללי נוטריוני ניתן לבצע פעולה במקרקעין?.....	398
23. אם רצה הנתבע לשכנע כי נפלו פגמים באותו ייפוי-כוח והיה ברצונו לסתור את חזקת התקינות וכשרות פעולותיו של הנוטריון, הרי שהנטל מוטל עליו.....	398
24. האם ייפוי-כוח שאומת כדין על-ידי קונסול מהווה ראיה לאמיתות תוכנו מכוח הוראת סעיף 19 לחוק הנוטריונים?.....	398
25. מה דינו של ייפוי-כוח שנחתם בפני נוטריון ציבורי בטרם שנכנס לתוקפו חוק הנוטריונים?.....	399
פרק ג': ביטול יפוי-כוח ומסמכים אחרים - תקנה 5 לתקנות הנוטריונים	403
1. הדין.....	403
2. כללי.....	403
3. טפסים.....	404
3.1 אישור ביטול מסמך נוטריוני - טופס 11 - טופס ישן.....	404
3.2 אישור ביטול מסמך נוטריוני בהודעה בכתב - טופס 12 - טופס ישן.....	405
3.3 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - עברית.....	406

3.4 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - אנגלית	407
3.5 הודעה על ביטול מסמך נוטריוני - תיקון תשע"ט - טופס 14 - ערבית	408
4. הלכה למעשה - לפני תיקון תשע"ט	409
שער ו': אתיקה מקצועית	411
פרק א': כללי האתיקה בכללותם, לרבות הפיקוח על פעולות הנוטריון המעוגן בהן	411
פרק ב': שמירת כבוד המקצוע - סעיף 21 לחוק הנוטריונים	413
פרק ג': חובת נאמנות - סעיף 22 לחוק הנוטריונים	415
פרק ד': הסדרת פרסומת - סעיף 23 לחוק הנוטריונים	419
פרק ה': איסור שידול לשם השגת עבודה - סעיף 24 לחוק הנוטריונים	425
פרק ו': שימוש בתארים - סעיף 25 לחוק הנוטריונים	427
פרק ז': הגבלות על שותפות - סעיף 26 לחוק הנוטריונים	429
פרק ח': איסור עיסוק כשכיר - סעיף 27 לחוק הנוטריונים	431
פרק ט': סוד מקצועי - סעיף 28 לחוק הנוטריונים	433
פרק י': איסור השימוש בידיעה שנמסרה לנוטריון - סעיף 29 לחוק הנוטריונים	435
שער ז': ניהול ושמירת מסמכים	437
פרק א': ארכיון מרכזי - סעיף 30 לחוק הנוטריונים	437
פרק ב': ניהול ספרים - סעיף 31 לחוק הנוטריונים	439
פרק ג': תקנות בקשר לטיפול ועיון במסמכים - סעיפים 32 ו-33 לחוק הנוטריונים	441
פרק ד': כרטסת, פנקס חשבונות ומשרדו של הנוטריון - תקנות 24-26 לתקנות הנוטריונים	443
שער ח': שיפוט משמעותי	445
פרק א': עבירות משמעות - סעיף 34 לחוק הנוטריונים	445
1. כללי	445
2. תחולת דיני ההתיישנות על עבירה משמעותית על-פי חוק הנוטריונים ותקנותיו	446
3. אי-שיתוף פעולה עם הביקורת של משרד המשפטים	448
4. שיתוף בהכנסות עם מי שאינו נוטריון, ניהול סדרות מספרים כפולות, אישור מסמכים בלי חתימת הלקוח	448
5. אי-תשלום האגרה השנתית	449
6. זיהוי לא תקין של חותם, אימות חתימה שגוי, אי-בדיקת הכשרות של החותמים	450

7. אימות חתימה על יפוי-כוח כללי ובלתי-חוזר של לקוח לטובת בת זוגו של הנוטריון.....	450
8. אימות חתימה על יפוי-כוח לטובת אישתו ובנו של הנוטריון.....	451
9. האם יש הצדקה לערוך ביקורת נוטריונים לנוטריונים שאינם פעילים?.....	451
פרק ב': סמכות בית-הדין של לשכת עורכי-הדין; קובל; תחולת חוק הלשכה; צו חיפוש - סעיפים 35-38 לחוק הנוטריונים.....	455
פרק ג': אמצעי משמעת; אמצעי עזר; ערעור - סעיפים 39-41 לחוק הנוטריונים.....	457
פרק ד': השעיית נוטריון - סעיף 42 לחוק הנוטריונים.....	459
1. כללי.....	459
2. הגבלת העיסוק, הפקעתו או הגבלתו זמנית - עיקרון כללי.....	459
שער ט': סיום הכהונה והפסקתה - סעיפים 43 ו- 44 לחוק הנוטריונים.....	463
פרק א': הדין.....	463
פרק ב': הלכה למעשה.....	465
שער י': אימות חתימת נוטריון - סעיף 45 לחוק הנוטריונים....	467
פרק א': הדין.....	467
פרק ב': הלכה למעשה.....	469
שער י"א: עניינים שונים.....	473
פרק א': תקנות בדבר שיעורי שכר ושירותים ואגרות - סעיף 46 לחוק הנוטריונים.....	473
פרק ב': סיוע לעבירה; התחזות; עשיית פעולה שיוחדה לנוטריון - סעיפים 47-49 לחוק הנוטריונים.....	475
פרק ג': מילוי מקום נוטריון; סמכויות נציגי המדינה - סעיפים 50 ו- 50א לחוק הנוטריונים.....	481
פרק ד': ביטולים; תיקון פקודת הראיות - סעיפים 51 ו- 52 לחוק הנוטריונים.....	485
פרק ה': תיקון חוק הירושה - הוראות מעבר - סעיפים 53 ו- 54 לחוק הנוטריונים.....	487
פרק ו': האם ראוי להחיל את עקרון החסיון, גם על דברים שהוחלפו בין נוטריון ללקוחו, במהלך מתן שירות נוטריוני על-פי החוק.....	489
שער י"ב: אישור נוטריוני אלקטרוני.....	491
פרק א': כללי.....	491
פרק ב': הדין.....	493
1. הגדרות - תקנה 1 לתקנות הנוטריונים.....	493
2. הטופס והשפות - תקנה 9 לתקנות הנוטריונים.....	493
3. אישור נוטריוני אלקטרוני - תקנה 19א לתקנות הנוטריונים.....	494

494..... 4. כרטסת - תקנה 24 לתקנות הנוטריונים

495..... 5. מערכת ארכיב אלקטרונית - תקנה 26א לתקנות הנוטריונים

495..... 6. תחולה

פרק ג': הנחיות לעריכת אישור נוטריוני ותיעוד פעולות נוטריוניות באופן

אלקטרוני 497.....